

Κωνσταντίνος Σημίτης
Καθηγητής Πανεπιστημίου
Βουλευτής Α΄ Πειραιά

Αθήνα 5.9.1989

Ανακοίνωση Τύπου

Ο πρώην υπουργός Εθνικής Οικονομίας και βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Κώστας Σημίτης έκανε την ακόλουθη δήλωση :

1. Τα αποτελέσματα του σταθεροποιητικού προγράμματος 1985-87 ήσαν ικανοποιητικά. Η πρόοδος που έγινε ήταν σημαντική. Το πρόγραμμα δημιούργησε ευνοϊκές προϋποθέσεις για παραπέρα θετική εξέλιξη στη διαδικασία εξυγίανσης της οικονομίας. Από το 1987 και μετά είχε αποκατασταθεί το κλίμα εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία. Το 1988 και τους πρώτους 4-5 μήνες του 1989 συνεχίστηκε η βελτίωση των οικονομικών μεγεθών.
2. Η πρόοδος θα ήταν πιο θεαματική αν από τις αρχές του 1988 δεν είχε χαλαρώσει η σταθεροποιητική προσπάθεια. Χάθηκε έτσι μία μοναδική ευκαιρία για την ταχύτερη προσαρμογή της οικονομίας.
3. Τα προβλήματα δεν είχαν βέβαια εξαλειφθεί. Ο ρυθμός πληθωρισμού για παράδειγμα ήταν και παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Το πιο σοβαρό πρόβλημα αποτελούν οι διαρκώς αυξανόμενες δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα. Δεν συμβιβάζονται με την παραπέρα αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και την συγκράτηση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών. Αποτελούν ήδη διαρθρωτικό πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπισθεί άμεσα.
4. Με εξαίρεση τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα η σημερινή Κυβέρνηση παρέλαβε μία οικονομία που είχε μπει σε τροχιά βελτίωσης, παρέλαβε ιδίως ένα ευνοϊκό οικονομικό κλίμα. Το κλίμα χρειάζεται καιρό να διαμορφωθεί και όταν διαμορφωθεί απαιτείται συνέχεια, συνέπεια και ιδίως αξιοπιστία στην άσκηση της οικονομικής πολιτικής για να διατηρηθεί. Η αδυναμία άσκησης πολιτικής ενέχει σοβαρούς κινδύνους. Κάθε αναβολή αντιμετώπισης των προβλημάτων οδηγεί σε ανασφάλεια, φυγή κεφαλαίων και ένταση των ανισορροπιών. Αρνητική ιδίως είναι η περιγραφή μιάς κατάστασης από την Κυβέρνηση ως

καταστροφικής χωρίς ταυτόχρονη αναφορά στα μέτρα θεραπείας.

5. Η συζήτηση για την οικονομία δίνει μία μονόπλευρη εικόνα χωρίς αναφορά στο αναπτυξιακό έργο του ΠΑΣΟΚ, τη δημιουργία του Εθνικού Συστήματος Υγείας, τη βελτίωση της παιδείας, την σημαντική επέκταση των δημοσίων έργων και δημοσίων επενδύσεων. Πρέπει επίσης να τονισθεί η προσπάθεια για μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων.
6. Η προσπάθεια της Κυβέρνησης να καταστήσει το ΠΑΣΟΚ αποκλειστικά υπεύθυνο για όλα τα σημερινά φαινόμενα δεν οφελεί. Η πολιτική της κάθε κυβέρνησης είναι συνυφασμένη με την πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης. Το τι έκανε η Ν.Δ. πριν το 1981, ποιά οικονομία και κοινωνία διαμόρφωσε επηρέασε την οικονομική πολιτική του ΠΑΣΟΚ. Όπως η οικονομική πολιτική 1981-87 θα επηρεάσει τις επόμενες κυβερνήσεις. Η ζωή δεν χωρίζεται αυθαίρετα σε τετραετίες "δικές μας" και "δικές τους". Γι' αυτό και η σημερινή μικροκομματική αντιπαράθεση με τη μορφή μιάς δήθεν απογραφής δεν είναι χρήσιμη. Χρήσιμο θα ήταν να κατονομαστούν προβλήματα και να προταθούν λύσεις. Χρήσιμο θα ήταν να σταματήσει η διγλωσσία που κυριαρχεί, οι καταγγελίες για τα ελλείμματα με την ταυτόχρονη διεύρυνσή τους. Χρήσιμο θα ήταν να γίνει προσπάθεια για ένα κοινό πλαίσιο αντιμετώπισης των προβλημάτων.
7. Χρειάζεται ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα ανασυγκρότησης της οικονομίας. Το πρόγραμμα πρέπει να αποβλέπει στην πραγματοποίηση των διαρθρωτικών μεταβολών που απαιτούνται ώστε η ελληνική οικονομία να αντιμετωπίσει τον αυξανόμενο ανταγωνισμό στα πλαίσια της δημιουργούμενης ενιαίας αγοράς.
8. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να μειώσει σημαντικά το έλλειμμα του δημόσιου τομέα. Κεντρική κατεύθυνση της πολιτικής πρέπει να είναι η εκλογίκευση των δαπανών. Θα πρέπει να αναθεωρηθεί η πολιτική για πολλά κονδύλια του Κρατικού Προϋπολογισμού όπως για επιδοτήσεις ή επιχορηγήσεις ή για τις δαπάνες της άμυνας όπως επίσης η πολιτική απασχόλησης στο δημόσιο τομέα. Επείγον πρόβλημα είναι να μελετηθούν μέτρα για την αντιμετώπιση του ελλείμματος των ασφαλιστικών οργανισμών. Σε σχέση με τα έσοδα πρέπει να περιορισθεί η φοροδιαφυγή που εξακολουθεί να έχει μεγάλες διαστάσεις, να βελτιωθεί το σύστημα φορολογικής διοίκησης και να διευρυνθεί η φορολογική βάση.

9. Οι αναγκαίες πολιτικές αποφάσεις για το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα οικονομικής ανασυγκρότησης θα μπορέσουν να παρθούν πιδ εύκολα και να εφαρμοσθούν χωρίς υπέρμετρες αντιδράσεις, άν υπάρξει ευρύτερη συναίνεση. Το οικονομικό πρόβλημα είναι σήμερα σε μεγάλο βαθμό πολιτικό, πρόβλημα της δημιουργίας της απαραίτητης ενότητας για την αντιμετώπιση των δυσκολιών του εκσυγχρονισμού. Αλλαγή χωρίς αντιπαραθέσεις δεν είναι βέβαια δυνατή, αλλά χρειάζεται και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για μία δημιουργική διέξοδο από τις αντιπαραθέσεις.